

Słowo Polskie

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty:
we Lwowie

bez doręczenia do do-
mu miesięcznie . . . zł. 6-00
z dostawą do domu . . . zł. 6-30

na prowincji

z przysyłką poczt. . . zł. 6-30
za granicą . . . zł. 9-00

Numer pojedynczy we
Lwowie i na prowincji:

25 gr.

Ceny ogłoszeń:

za 1 wiersz milimetr. (5/11, cm szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesianem i w nek. gr. 50, w kronice, repertuarze dział gospodarczy, paskiw tekst. gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1-00. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem czasu 25 proc. Zmniejszenie o 50 proc. droższe.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Listy w sprawach bezpłatnych, odbiora pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla teleg.: Słowo Polskie, Lwów. — Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Lwów, ul. Zimorowicza 15. — Nr. Konta w P. K. O. 150.000. — Telef. Redakcji 27 i 7102, międzymiastowy 22. — Telef. Admin. 14-27. — Telef. Drukarni 14-27.

500 DELEGATÓW NA ZJEŹDZIE ZWIĄZKU MIAST POLSKICH.

Kraków. 22 lutego. (PAT). Dziś odbył się zjazd Związku miast polskich. Przybyło ogółem 500 delegatów z całej Polski, reprezentujących około 270 miast. Jutro delegaci zjazdu będą zwieźdzali zabytki Krakowa.

DZIEŁA LITERATURY POLSKIEJ NA INDEKSIE W SOWIETACH.

Wilno. 22 lutego. (PAT). Naczelna Rada naukowa w Mińsku, poleciła usunąć z biblioteki szkół państw. wszystkie dzieła następujących pisarzy polskich: Mickiewicza,łowackiego, Kopnickiej, Żeromskiego, Prusa, Orzeszkowej, Reymonta i in., czyniąc wyjątek jedynie dla „Dziadów“ Mickiewicza.

UROCZYSTE OTWARCIE BIBLIOTEKI POLSKIEJ WE WIEDNIU.

Wiedeń. 22 lutego. (PAT). Staraniem Związku Stowarzyszeń polskich we Wiedniu odbyło się dziś uroczyste otwarcie Biblioteki Polskiej, w obecności konsula Morawskiego i licznie zebranej kolonii polskiej.

PIERWSZY ZJAZD DUCHOWIEŃSTWA POLSKIEGO W RUMUNJI.

Czerniowce. 22 lutego. (PAT). Dnia 19 b. m., odbył się w Czerniowcach pierwszy zjazd duchowieństwa polskiego, pracującego na terenie Wielkiej Rumunii. Zjazdowi przewodniczył ks. dr. Zawadowski z Waszkowic. W zjeździe wzięli udział nienal wszyscy księża Polacy.

NIENZANI ZŁOCZYŃCY ZRZUCILI DO WISŁY CZŁOWIEKA.

Toruń. 22 lutego. (PAT). Nocy dzisiejszej nieznanemu sprawcy zrzucili z mostu toruńskiego do Wisły pewną osobę, której nazwiska nie zdołano ustalić; poszukiwania za zwłokami nie dały dotychczas rezultatu.

ZAGADKOWY ZGON DYR. PAŃSTW. URZĘDU BADANIA ŻYWNOŚCI.

Łódź. 22 lutego. (PAT). W Państwowym Urzędzie badania środków żywności, znaleziono wczoraj w fotelu, dyrektora inż. Kempnińskiego, nie dającego oznak życia. Zwłoki przewieziono do prosektorjum, celem zbadania przyczyny zagadkowej śmierci.

SAMOBÓJSTWO DYREKTORA KASY CHORYCH W GNIEŹNIE.

Poznań. 22 lutego. (PAT). Wczoraj przed południem odebrał sobie życie dyrektor Kasy chorych w Gnieźnie, Tokarski. Przyczyna tego kroku narażenie niewyjaśniona.

LEGITYMACJE DLA KUPCÓW I KOMIWOJAŻERÓW WYDAJĄ IZBY PRZEM.-HANDL.

Warszawa. 22 lutego. (PAT). Zawarte przez Polskę traktaty handlowe przewidują, że kupcy, przemysłowcy i komiwojażerowie polscy, udający się za granicę, powinni być zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje. Uprawnienia do wydawania wspomnianych legitymacji przekazane zostają właściwym organom przemysłowo-handlowym.

Proces o morderstwo polityczne w Częstochowie.

DALSZE ZEZNANIA ŚWIADKÓW. — DZIŚ PRZEMÓWIENIA STRON.

Częstochowa. 22-go lutego. (PAT). W dalszym ciągu procesu wywołały zeznania Andrzeja Kostrzewskiego, brata sprawcy zbrodni, Jana, duże zainteresowanie.

Świadek oświadczył, że jako członek N. P. R. lewicy, przedzielony był całą przepaścią przekonań od brata. Daje on wyraz przeświadczeniu, że brat z własnego przekonania nie wykonał czynu, a stał się tylko sprawcą zbrodni za partyjną wskazówką. Świadek przekonany jest, że jego brat nie miał rewolweru.

Zeznanie to potwierdza całkowicie Antonina Kostrzewska, siostra sprawcy zbrodni. Gdyby on miał rewolwer, musiałaby to zauważyć.

Po zeznaniach przodownika P. P., Banaszkiewicza i aspiranta Zdaniewicza, ostatni zeznał podkomisarz Kozłowski. Opierając się na szczegółowej znajomości przeszłości Kostrzewskiego, świadek kategorycznie odrzuca możliwość, aby Kostrzewski, z własnego popędu dokonał zbrodni. Dalej świadek przechodzi do charakterystyki działalności P. P. S. C. K. W.

Adw. Dąbrowski prosi Sąd o niepozwolenie świadkowi wdawanie się w dyskusję polityczną. Sprzeciwia się temu prokurator Nisenson. Sąd przychylił się do wywodów prokuratora, po-

czem świadek scharakteryzował nieprzejednany kurs częstochowskiej P. P. S. C. K. W. w stosunku do rządu.

Na zakończenie świadek kategorycznie stwierdza, że alibi Czeplińskiego zostało obalone dochodzeniem, które wykazało, że Czepliński wyszedł z Magistratu przed godz. 10.

Częstochowa. 22 lutego. (PAT). Sąd przesłuchał dziś kilku świadków odwodowych, wśród nich wszystkich członków rozwiązanego magistratu, którzy badani byli w celu stwierdzenia godziny rozpoczęcia posiedzenia magistratu. Jak wiadomo, oskarżeni utrzymywali, iż konferowali z członkami magistratu przed posiedzeniem. Ogólne poruszenie powstało, gdy świadek Dzioba oświadczył, że PPS. była i jest stronictwem walki i że tam, gdzie drzewa rąbia, leca drzazgi.

Naczelnik sądu pow. Godlewski zeznał, że świadek oskarżenia Siwka zwolniony został z posady woźnego za nielegalne pisanie podań i że znajduje się pod zarzutem przywłaszczenia rewolweru z dowodów rzeczowych.

Lista świadków jest bliską wyczerpania. Jutro po południu rozpoczną się przemówienia stron.

Wzrost bezrobocia w półn. Francji.

Lille. 22 lutego. (PAT). Trudności gospodarcze w północnej Francji, zaznaczyły się poza górnictwem, również w dziedzinie przemysłu chemicznego i rolnictwa. Zapomogi, udzielane bezrobotnym, w wysokości około 40 fr. tygodniowo, są znikome, szczególnie, jeżeli chodzi o robotników obciążonych rodzinami. Coraz też częściej zwracają się o zasiłek do konsulatu Rzplitej Pol-

skiej i do Świątlic polskich w Lille i Roubaix, wychodzący polscy z tego okręgu.

STANY ZJEDNOCZONE WALCZA ENERGICZNIE Z BEZROBOCIEM.

Waszyngton. 22 lutego. (PAT). Prezydent Hoover zapowiedział, że rząd dostarczy w ciągu 30 dni, pracy dla 450.000 osób.

Francusko-angielski układ morski.

Paryż. 22 lutego. (PAT). „Echo de Paris“ zaznacza, że Craigie powrócił do Paryża w ubiegły piątek i natychmiast nawiązał kontakt z Massigliem.

Jest rzeczą możliwą, iż układ francusko-angielski nastąpi w dniu jutrzejszym. Zdaniem dziennika, rząd

francuski pragnąłby przyłączyć się do londyńskiego układu morskiego.

O ile Italia odmówiłaby przystąpienia do nowego układu francusko-angielskiego, Francja uzyskałaby prawo powiększenia floty ponad przewidzianą cyfrę.

Krwawe starcia Reichsbanneru z Hitlerowcami.

Berlin. 22 lutego. (PAT). Organizacja republikańska Reichsbanneru urządziła dziś w szeregu większych miast pierwsze zebrania połączone z pochodami manifestacyjnymi. W zgromadzeniu Reichsbanneru w Berlinie po raz

pierwszy wystąpiły „formacje obronne“, utworzone dla przeciwstawienia się hitlerowskiemu oddziałom szturmowym. Przywódca Reichsbanneru Hörsing podkreślał, że formacje obronne liczące 160.000 członków, gotowe są

do czynnego wystąpienia przeciwko wrogom republiki.

Berlin. 22 lutego. (PAT). W czasie przemarszu Reichsbannerowców w pobliżu kościoła św. Jadwigi z tłumy hitlerowców padły strzały.

Berlin. 22 lutego. (PAT). Z okazji obradującego w Brunszwiku kongresu hitlerowców, odbył się manifestacyjny pochód. W ciągu pochodu dochodziło do ustawicznych krwawych starć między hitlerowcami a komunistami. Komuniści wywiesili na wieży kościoła garnizonowego i ratusza czerwone chorągwie.

Berlin. 22 lutego. (PAT). Ubiegłej nocy w Stutgardzie, doszło do krwawych starć między hitlerowcami i reichsbannerowcami. 9 rannych odstawiono do szpitala.

NARADY NAD DROGAMI DLA ZBYTU NADWYŻKI ZBOŻA.

Paryż. 22 lutego. (PAT). Jutro w lokalu Min. spraw zagran. rozpoczną się obrady przedstawicieli państw europejskich, które mają zająć się wyszukaniem dróg do zbytu nadwyżki zboża z plonów 1930 r.

SPRAWCA STRZAŁÓW W REICHS- TAGU NA WOLNOŚCI.

Berlin. 22 lutego. (PAT). Policja wypuściła dziś na wolność aresztowanego emeryta Schmidta, który dał kilka strzałów w gmachu Reichstagu. Po przesłuchaniu go, okazało się, że wypadłoby wyznaczyć mu tylko mandat karny, ze względu jednak na rozpaczliwe położenie materialne aresztowanego, postanowiono ściąganie kary zawiesić.

KOLONJA ALBAŃSKA ZOSTANIE WYDALONĄ Z WIEDNIA.

Wiedeń. 22 lutego. (PAT). Kierownik wiedeńskiej Dyrekcji policji dr. Braude oświadczył, że ostatni zamach na króla Zega, zmusza rząd austriacki do wydalenia całej kolonii albańskiej z Wiednia. Aresztowano dwóch Albańczyków. Automobil króla jest podziurawiony 15-ma kulami.

22 OFIAR OSTATNIEJ KATASTROFY GÓRNICZEJ W NIEMCZECH.

Berlin. 22 lutego. (PAT). Ilość ofiar katastrofy górniczej na kopalni Eschweiler Reserve, wynosi 32. Kilku górników zatrutych gazem przebywa w szpitalu.

SPRAWA DREYFUSA WYWOŁUJE DALEJ MANIFESTACJE.

Paryż. 22 lutego. (PAT). Manifestacje spowodowane wyświadczeniem sztuki p. t.: „Sprawa Dreyfusa“, trwają w dalszym ciągu. Onegdaj wieczorem na przedstawieniu było kilkuset policjantów w ubraniach cywilnych.

NIEMCY USIŁOWALI ZDRADZIĆ AUSTRIJĘ W R. 1915.

Wiedeń. 22 lutego. (PAT). „N. Fr. Presse“ donosi: Były ambasador niemiecki we Wiedniu hr. Wedel, podał, że hr. Bühlow i poseł centrowy Erberger toczyli bez zgody rządu austriackiego rokowania z rządem włoskim w r. 1915, w sprawie ustąpienia rządu austriackiego na rzecz Włoch. W depeszy do Berlina zaproponowali oni zawarcie z Włochami odrębnej umowy z wyłączeniem Austrii.

Wiadomości bieżące.

23

lutego

1931

Poniedziałek

Romany p.

Jutro: Macieja ap.

Wschód słońca 6 38

Zachód 17:02

TEATR WIELKI.

Poniedziałek 23 bm. „Lalka“ operetka Andra.

Wtorek 24 II g. 7.30 „Lalka“ operetka Andra.

Środa 25 II g. 7.30 „Fiołek z Montmartre“ operetka Kalmana.

Czwartek 26 II g. 7.30 „Lalka“ operetka Andra.

Piątek 27 II g. 7.30 „Opowieści Hoffmana“ opera Offenbacha. (Premiera.)

Sobota 28 II g. 3.30 po pol. „Kopciuszka“ baśń fantastyczna Wałewskiego. (Przedstawienie zakupione.)

Sobota 28 II g. 7.30 „Opowieści Hoffmana“ opera Offenbacha.

Niedziela 1 III g. 3.30 po pol. „Plasznik z Tyrolu“ operetka Zellera. (Ceny zniz.)

Niedziela 1 III g. 7.30 „Lalka“ operetka Andra.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Opowieści Hoffmana“ opera Offenbacha.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Poniedziałek 23 bm. „Jak stać się bogatym i szczęśliwym“.

Wtorek 24 II godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Środa 25 II godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Czwartek 26 II godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Piątek 27 II godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Sobota 28 II godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego. (Przedstawienie zakupione.)

Niedziela 1 III g. 3.30 po pol. „Człowiek z teki“ dramat A. Fajki. (Ceny znizone.)

Niedziela 1 III godz. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym“ komedia muzycz. Joachimsona i Spoljanskiego.

TEATR MALY.

Poniedziałek 23 bm. „Przygody Ch. A. Plina“.

Wtorek 24 II g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara. (Premiera.)

Środa 25 II g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

Czwartek 26 II g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

Piątek 27 II g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

Sobota 28 II g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

Niedziela 1 III g. 3.30 po pol. „Przygody Ch. A. Plina“ groteska Garaia. (Ceny zniz.)

Niedziela 1 III g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

Poniedziałek 2 III g. 7.30 „Dobra wróżka“ komedia Molnara.

KINOTEATRY.

APOLLO: „Dziewczę z Montparnassu“ 100 proc. dźwięk.

CASINO: „Ramon Novarro“.

CHIMERA: „Zuzia saksofonistka“ z Anny Ondra.

COLOSSEUM: „Życie zaczyna się jutro“ (Bancroft) oraz „Harold Lloyd przedzi“.

FATAMORGANA: „Walc miłości“ i „Zakazane godziny“.

KOPERNIK: „Złotolicy kapitan“.

LEW: Lupa Velez, Colleen Moore, Monte Blue i sławny Rin-Tin-Tin w dramatach: „Tygryśca“ i „Za kulisami kabaretu“.

MARYSIENKA: „Złotolicy kapitan“.

PALACE: Cesarsko-królewski feldmarszałek, 100% dźwiękowiec w języku czeskim.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

RAJ: „Wiatr od morza“.

Uroczysta akademja w 9 rocznicę koronacji Ojca św. w Warszawie.

Warszawa. 22 lutego. (PAT). Dziś po południu w sali Rady miejskiej, odbyła się uroczysta akademja ku uczczeniu dziewiętej rocznicy koronacji Ojca św., Piusa XI. W pięknie udekorowanej sali Rady miejskiej chorągwiąmi o barwach państwa watykańskiego i Polski, dywanami, oraz malowidłami, ustawiały się w półkolu liczne delegacje stowarzyszeń religijnych ze sztandarami, oraz poczty sztandarowe harcerzy, Sokołów i młodzieży szkolnej. Przy stole prezydjalnym, na którym ustawiono pod baldachimem portret Ojca św., stanęły ze sztandarami korporacje akademickie wyższych uczelni.

Na akademję przybyli przedstawiciele Rządu z premierem Sławkiem na czele, J. E. nuncjusz Apostolski Marmaggi, ks. biskupi Gall i Szlagowski z duchowieństwem, korpus dyplomatyczny, liczni delegaci władz państwowych i samorządowych, oraz publicz-

ność. O godz. 18, przybył na akademję pp. Prezydent Rzplitej, w otoczeniu domu wojskowego i cywilnego.

Akademję zagał gen. Konarzewski odczytaniem pisma do J. E. kardynała Eugenjusza Pacelli'ego z życzeniami dla Ojca św., oraz odpowiedź Stolicy Apostolskiej, poczem orkiestra wykonała hymn papieski i „Boże coś Polskę“. Następnie dr. Konrad Górski, docent Uniwersytetu warszawskiego, wygłosił odczyt p. t.: „Katolicyzm, a najżywcześniejsze zagadnienia dni dzisiejszych“. Końcowe przemówienie wygłosił J. E. ks. Nuncjusz Apostolski Marmaggi, dziękując inicjatorom akademji za jej urządzenie, oraz dziękując Panu Prezydentowi Rzplitej, członkom Rządu, korpusowi dyplomatycznemu i wszystkim obecnym za przybycie na tę akademję. Na zakończenie akademji orkiestra wykonała marsz papieski.

Lwów Papieżowi.

Staraniem Ligi Katolickiej przy kościele parafialnym św. Elżbiety, odbyła się w dniu wczorajszym, wieczorem w Sokole II, uroczystość, celem uczczenia dziewiętej rocznicy objęcia steru nawy Kościoła katolickiego przez Ojca św., papieża Piusa XI.

Pięknie przystrojona sala, w której wisiał portret Ojca św., wypełniła po brzegi publiczność, reprezentacja stowarzyszeń i związków ze sztandarami. Wśród obecnych zauważyliśmy ks. biskupa Lisowskiego, ks. kan. Sigmunda, ks. kan. Dzieździelewicza, prezesa Ligi katol. Popowicza, i w. in.

Uroczystość rozpoczął chór mieszany par. św. Elżbiety, pod dyr. M. Woźnego, odśpiewaniem „Tu es Petrus“.

Następnie ks. kan. Dzieździelewicz pięknie mówił o ostatniej encyklice Ojca św., Piusa XI, o małżeństwie katolickim. Po tem podniósł przemówienie, uczniowie konserwatorium P. T. M. odegrali szereg utworów, p. St. Olecki śpiewał z szeregiem akompaniamentem p. M. Ramertównę, p. M. Olecka wygłosiła dwie okolicznościowe deklamacje.

W końcu zespół chórny pod dyr. Jana Chomińskiego, odśpiewał szereg pieśni, m. in. Psalm 137, Ave Maria i inne.

Na zakończenie ks. biskup Lisowski bardzo serdecznie dziękował licznie przybyłym i organizatorom za urządzenie tej podniosłej uroczystości.

cja prac lwowskiego artysty-malarza Kitza Marcina. Wystawa otwarta jest codziennie od godz. 10—15.

— Do numeru dzisiejszego dołączamy pierwszy arkusz opowieści z wysp polinezyjskich Andre Lichtenbergera, p. t.: „Oaleja wyspa szczęścia“ (Rarame) w przekładzie p. Jadwigi Zakrzewskiej.

— Pomnik Stanisława Jabłonowskiego — znów zeszepony. Pomnik Stan. Jabłonowskiego, nie ma szczęścia we Lwowie. Latami bez jakiegokolwiek opieki pozostawał na Walach Hetmańskich. Przeniesiony na pl. Trybunalski — został oszepony pozłoceniem całej postaci od stóp do głowy. Przed kilku dniami postanowiono usunąć z pomnika jaskrawą pozłótkę, a oto wczorajszej nocy, jakiś nieznany sprawca, korzystając z tego, że do pomnika jest bardzo łatwy przystęp, gdyż nie posiada on żadnego ogrodzenia, niewątpliwie po przystawieniu drabinki znaczną część pomnika przemalował na barwę niebieską, przyczem

ślady tej barwy pozostawił i na szybszaku. Wczoraj przed południem zbierały się na placu tłumy, które przypatrywały się przemalowanemu pomnikowi.

— Włamywacz mieszkaniowy. Wczorajszej nocy nieznany sprawca po wyjęciu szyby w drzwiach, dostał się do mieszkania Tadeusza Solskiego na Filipówce 1. 2, skąd zabrał na jego szkodę futro męskie, wartości 3.000 zł. — Nieznany złodziej skradł wczoraj z praczarni przy ul. Sapichy 1. 24, znaczną ilość garderoby i bielizny.

— Włamywacz w matni. W mieszkaniu Janiny Ujeiskiej przy ul. Murarskiej 1. 33, przytrzymany został wczoraj na gorącym uczynku włamywacza Stanisława Kamińskiego, zamieszkały przy ul. Grunwaldzkiej 1. 11, w Zamarstynowie.

— Samobójstwo woźnego. Wczorajszej nocy, celnym strzałem z rewolweru, skierowanym w skroń, pozbawił się życia w hotelu „Boulevard“ przy ul. Gródeckiej, niejaki Zygmunt Jurkiewicz, woźny sądu apelacyjnego, zamieszkały na Zamarstynowie. Powód samobójstwa nieznany.

PROCES PRZECIWKO SKAUTOM NIEMIECKIM ODROZCZONY.

Poznań. 22 lutego. (PAT). Proces przeciwko niemieckim skautom, oskarżonym o szpiegostwo, który rozpoczął się onegdaj przed sądem apelacyjnym w Poznaniu, odroczone na czas nieograniczony.

ODCZYT O POLSCE W SOFJI.

Sofja. 22 lutego. (PAT). Staraniem Towarzystwa polsko-bułgarskiego odbył się w Uniwersytecie, wobec licznej audytorjum, odczyt prof. Kruma Dimitrowa, kierownika ostatniej wycieczki bułgarskiej do Polski. Na odczyt byli obecni: prezes Tow. polsko-bułgarskiego, b. min. A. Toczeff, radca poselstwa Rzplitej Polskiej w Sofji, Klimecki i inni.

MIĘDZYNAR. KONFERENCJA PRAWA WEKSLOWEGO ROZPOCZYNA WE WTOREK OBRADY.

Genewa. 22 lutego. (PAT). Dnia 24 b. m., rozpoczyna się druga sesja międzynarodowej konferencji w sprawie ujednolicenia prawa wekslowego i czekowego.

ZGON WYBITNEGO DZIAŁACZA ŻYDOWSKIEGO W WARSZAWIE.

Warszawa. 22 lutego. (PAT). Dziś o godz. 4 nad ranem, zmarł w Warszawie, po dłuższej chorobie, jeden z najwybitniejszych działaczy żydowskich w Polsce, b. poseł BBWR., Kirszbraun Elja, przeżywszy lat 49. Był on przywódcą żydowskiej „Agudy“, prezesem Rady Gminy żydowskiej w Warszawie, oraz radnym miejskim.

Program radjowy.

Poniedziałek, 23 lutego.

Lwów. (381) Godz. 11:58: Retransmisja sygnału czasu z Obserwatorium Astronom. w Warszawie, hejnału z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący. 12.10—13.30: Koncert z płyt gramofonowych; 13.30—15.00: Przerwa; 15.00: Komunikat gospodarczy; 15.20: Koncert z płyt gramofonowych; 15.35: Przegląd komunikacyjny; 15.50: Lekcja języka francuskiego; 16.15: Program dla dzieci starszych i młodzieży: 1) Red. T. Niewiński opowie „Jak powstaje film“, 2) Feljeton H. Mościckiego „Olszyna Grochowska“. 16.45: Płyty gramofonowe; 17.15: „Wojna bez nimbu i patosu“ wygl. dr. Z. Żygułski. Tr. na wszystkie stacje P. R. 17.45: Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia“. 18.45: Rozmaitości; 19.10: Skrzynka pocztowa rolnicza, korespondencje bieżące omówi inż. W. Tarkowski. Giełda rolnicza; 19.25: Red. N. Susserman wygl. pogadankę p. t. „Echa krynickie“. 19.40: Prasowy Dziennik Radjowy i odczytanie lwowskiego programu na dzień następnny; 19.55: Płyta gramofonowa; 20.00 „Niemowle o porannej godzinie“ wykład dr. Progulskiego; 20.15: Tr. z Wil. Odczyt o muzyce nowoczesnej wygl. p. S. Węśławski; 20.45: Premiera „Słowik hiszpański“ operetka w 3 akt. L. Falia. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. E. Eiszyka. W. Wermińska-Różańska, M. Janowska, A. Wasielec i in. 22.50: Komunikaty; 23.00—24.00: Muzyka taneczna.

Warszawa (1411) godz. 12.10. 16.45: Muzyka z płyt gramof. 17.45: Muzyka lekka; 20.45: „Słowik hiszpański“ operetka Falia; 23.00: Muzyka lekka z „Polonii“. — Rzym (441) 17.30: Recital J. Szegöiego. — Koenigswusterhausen (1634) 18.30: „Kapitalizm nowoczesny“, prof. Werner Sombart. — Lipsk (259) 20.00: Tr. koncertu symfon. z Alberthalle. — Hamburg (372) 21.15: „Auf der Höhe der Jücker Ernst“, radiotelefonizowana powieść J. Wassermann. — Londyn (Nat. 261) 22.50: „Aida“, opera Verdiego

DZIŚ PIERWSZY DJALOG O HYGJENIE DZIECKA.

Dnia 23. II. o godz. 14.30 nadsyła Włocławek na wszystkie polskie rozgłoszenia pierwszy z cyklu czterech dialogów na temat higieny dziecka. Dialog ten prowadzić będzie prof. dr. Wacław Jaśkowski. Tytuł pierwszego dialogu „Rozmowa lekarza z matką“. Tegoż dnia o godz. 17.15 nadsyła Lwów ciekawy odczyt dra Żdzisława Żygułskiego p. t. „Wojna w literaturze“.

Wtorek, 24 lutego.

Lwów. (381) Godz. 11:58: Retransmisja sygnału czasu z Obserwatorium Astronom. w Warszawie, hejnału z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący. 12.10—13.30: Koncert z płyt gramofonowych; 13.30—15.00: Przerwa; 15.00: Komunikat gospodarczy; 15.35: „Pani i samolot“, pogadanka p. J. Radziwiłłskiego; 15.50: „Nawykłe własności ultradźwięków“ wygl. inż. Z. Kacprowski; 16.10: Płyty gramofonowe; 16.45: Audycja dla najmłodszych (Skrzynka pocztowa p. Ady Aret-Jampolskiej); 17.00: Koncert 9-letniego pianisty Macia Striksa; 17.15: Tr. z Krakowa: „Dwuchsetulecie Maçon Lescart“ wygl. dr. M. Brahmner; 17.45: Popularny koncert symfoniczny w wyk. Ork. Filhar. Warsz. pod dyr. G. Fitelberga i K. Wilkomińskiego (wielozeczka); 18.45: Rozmaitości; 19.10: Giełda rolnicza; 19.25: „O ciszy mglistych miast“ opowie p. Teodozja Lisiewicz; 19.35: Prasowy Dziennik Radjowy i odczytanie lwowskiego programu na dzień następnny; 19.50: Opera „Faust“ Gounoda z Teatru Wielkiego; 23.35—23.40: Komunikaty.

Warszawa (1411) godz. 12.10. 16.15: Muzyka z płyt gramof. 17.45: Popularny koncert symfon. 19.50: „Faust“, opera Gounoda. — Budapeszt (350) 19.30: Tr. z opery Królewskiej. — Stockholm (455) 20.00: Koncert z udziałem Henryka Marteau. —

Urzędowe wymiary kartek pocztowych prywatnego nakładu. Ministerstwo poczt i telegrafów ustaliło urzędowe wymiary dla kartek pocztowych prywatnego nakładu. Zgodnie z zarządzeniem ministerstwa wymiary największych tego rodzaju kartek wynoszą 15 cm. długości i 10.5 cm. szerokości, wymiary zaś najmniejsze 10 cm. długości i 7 cm. szerokości.

Kartki o wymiarach większych lub mniejszych od wyżej wymienionych traktowane będą przez urzędy pocztowe, jako listy, co w praktyce polegać będzie na pobieraniu przez listonoszy od odbiorców dopłaty odwrotnej.

Zarys teorii wychowania fizycznego.

Po „Dziejach Wychowania Fizycznego” dał nam dr. Eug. Piasecki, prof. Uniw. w Poznaniu, zdawna oczekiwana swą pracą w dwu tomach przy 66 rycinach (stron 390) pt. „Zarys teorii wychowania fizycznego”. Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu powiększyła się dzięki tej cennej pracy, a Zakład Narodowy im. Ossolińskich dodał nowy listek wawrzynu do solidności i wartości swoich wydawnictw.

W słowie wstępem zaznacza sam autor, iż książka ta napisana dla użytku lekarzy szkolnych i sportowych, wychowawców fizycznych - specjalistów, oraz dla studentów - medyków, słuchaczy Uniwers. Studiów W. F. i Centralnego Instytutu W. F. Sądźmy jednak, iż krąg tych, którzy z tej książki czerpać będą swą wiedzę, znacznie będzie większy. Dziś wychowaniem fizycznym zajmuje się u nas tyle środowisk, tyle jednostek, tyle organizacji urzędowych i społecznych, iż tak — jak „Dzieje Wychowania Fizycznego”, tak i „Zarys Teorii Wych. Fiz.” dra Piaseckiego uważam za nieodzowną konieczność każdej szanującej się biblioteczki wychowawcy czy też instytucji sportowej. Nie zapominajmy, iż my jesteśmy trzecim narodem po Belgii i Danii, który naukę o wychowaniu fizycznym postawił na wyżynie uniwersyteckiej, tworząc katedrę w Poznaniu i oddając ją najbardziej zasłużonemu.

Co zawierają te dwa tomy pracy prof. Piaseckiego? Pierwszy tom — część ogólna (167 stron, 24 wykresów, rycin i 14 typów — fotografii) — to wiadomości zasadnicze a więc:

Cele wychowania fizycznego i jego środki (zdrowie, sprawność, dzielność, piękno, solidarność celów i ich kolizje — powietrze, słońce, woda, żywność, praca mięśni, środki psychiczne, ćwiczenia, systemy, metody, eklektyzm i zasady syntezy. W Rozdziale III. zajmuje się autor energetyką pracy mięśniowej, jej rodzajami i współpracą innych organów — z czym logicznie łączy rozdział IV. o zmęczeniu, przemęczeniu i zaprawie czyli treningu. Rozdziałom V. i VI. winni wychowawcy fizyczni szczególną uwagę poświęcić — tu autor zaznajamia czytelnika z odrębnością grup i jednostek, z płcią i wiekiem, z temperamentem i charakterem, z typami rasowymi — co wszystko bardzo często nie doznaje uwzględnienia w wychowaniu fizycznym.

W tomie II. — w części szczegółowej (stron 220 — rycin 30) sportowcy znajdują już bardziej interesujące ich rzeczy — tu mówi już autor o podziale ćwiczeń cielesnych — o ciężkiej atletyce, o ćwiczeniach rzędowych, o ćwiczeniach zwinności, o chodzie, biegu, skoku, ciosach, rzutach, chwytach — o jeździe konnej, kolarstwie, pływaniu, wioślarstwie, narciarstwie, łyżwiarstwie. Do ćwiczeń rozrywkowych zalicza dr. Piasecki zabawy i gry ruchowe oraz tańce, do ćwiczeń użytkowych pracę ręczną, lekką atletykę, do ćwiczeń rozumowych gimnastykę, harce (skauting) — to synteza wychowania fizycznego i moralnego — wreszcie — jaką powinna być dawka tygodniowa i dzienna ćwiczeń cielesnych, wycieczki, kolonie i obozy.

W uwagach końcowych za pierwszy warunek powodzenia w pracy wychowawczej uważa dr. Piasecki żądze wiedzy i doskonalenia się, przestrzega przed bezkrytycznym chwytem nowinek, wreszcie za ideał wychowawcy fizycznego uważa osobnika żyjącego w prawie harcerskim, który będzie zawsze miał odwagę cywilną głoszenia swych przekonań i stosowania ich w pracy codziennej. „Zadanie względnie uboczne, jak karjera, popularność, osobista wygoda — nie sprawdzą prawdziwego wychowawcy z drogi, wyrażonej przez wiedzę i sumienie” — to końcowe słowa tej cennej pracy dra Piaseckiego.

— Aby dzieło prof. Piaseckiego naukowo skrytykować, trzeba by samemu mieć naukową wiedzę danego przedmiotu i dokładną znajomość obcych dzieł — do braku tego bez wstydu się przyznajemy. Na jedno zwracamy uwagę a to na korzystanie przez dra Piaseckiego z przyczynków tej dziedziny co jest bardzo pocieszającym, iż nasza literatura naukowa z zakresu wychowania fizycznego już na tyle wzbogaciła się w ostatnich latach, iż na niej dr. Piasecki opiera swe spostrzeżenia i badania. Obok tego bogate wykazy obcej literatury, jakie autor pomiesz-

cza przy każdym rozdziale swej książki, są bardzo cenne dla czytelnika, który pragnie pogłębić swą wiedzę wychowania fizycznego.

Dzieło prof. Piaseckiego zasługuje ze wszelkich miar na jak najszerze poparcie naszych władz sportowych, naszych szkół, klubów i bibliotek; życzymy mu takiego powodzenia, jakie miały „Dzieje Wychowania Fizycznego” — wysprzedane w przeciągu kilku miesięcy. Dla nas radość tem większa, iż dzieło to rdzennego lwowianina i wydanie również lwowskie.

R. W.

XII. międzyn. narciarskie mistrz. Polski

BARTON (HDW CZECHOSŁOWACJA) NARCIARSKIM MISTRZEM POLSKI.

Wisła. 22 lutego. W dalszym ciągu narciarskich mistrzostw Polski odbył się dziś konkurs skoków do kombinacji, oraz bieg pań. W dniu jutrzejszym odbędzie się bieg na 50 km. Wyniki dzisiejszych zawodów przedstawiają się jak następuje:

Bieg pań 5 km. Startowało 19 zawodniczek, bieg ukończyło 12. 1) Staszek-Pelankowa (Sokół) 31:41. 2) Stopkówna (SNTT) 34:24. 3) Giewontówna (Sokół) 37:06. 4) Wilzanka (Wisła) 37:24. 5) Loteczka (KTN) 32:30.

Konkurs skoków do kombinacji. 1) Sepak (Austria) nota 221,8, skoki 46,45. 2) Yrana (Czech) (nota 219,8, skoki 43,43. 3) Czech Br. (SNTT) nota 218,5,

skoki 44,43; 4) Barton (Czechosł.) nota 217,5, skoki 42,45; 5) Marusarz St. (SNTT) nota 216,5, skoki 44,43; 6) Marusarz A. (SNTT) nota 204,1, skoki 37,38; 7) Grill (Austria) nota 204,1, skoki 40,40; 8) Szostak K. (Sokół) nota 204,1, skoki 37,5 40; 9) Rozimus (Wisła) nota 198, skoki 39,38; 10) Kolesa (Wisła) nota 195,5, skoki 37, 37,5.

Wynik kombinacji. 1) Barton (Czech.) 418,2, mistrz Polski na rok 1931; 2) Żytkowicz (SNTT) 425,4; 3) Czech Br. (SNTT) 417,5; 4) Górski (Wisła) 407,4; 5) Lankosz (KTN) 403,5; 6) Gawlikowski (Wisła) 392,5; 7) Froehlich (Austria) 387,3; 8) Bujał Fr. (HDW) 382.

131 km na godzinę. Szwajcar Chlogna, zwycięzca w narciarskim biegu jazdowym, urządzonym w St. Moritz, osiągnął w czasie jazdy zawrotną szybkość 131,76 km na godzinę.

Wspaniałe zwycięstwo Polski nad Austrią.

MECZ BOKSERSKI POLSKA — AUSTRIA 13:3.

Królewska Huta. W dniu 21 b. m. w Królewskiej - Hucie został rozegrany mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Polski i Austrii. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 13:3. Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się jak następuje:

w wadze muszej: Moczko (P.) — wygrywa na pkt z Erbenem (A.);
w wadze koguciej: Szopak (A.) remisuje z Forlańskim (P.);
w wadze piórkowej: Rudzki (P.)

wygrywa przez k-o w 2 rundzie z Kambą (A.);

w wadze lekkiej: Lindenheim (A.) wygrywa na pkt z Koniecznym (P.);

w wadze średniej: Seweryniak (P.) wygrywa przez k. o. w 2 rundzie z Cevenym (A.);

w wadze pół-średniej: Majchrzycki (P.) wygrywa na pkt z Putaem (A.);

w wadze pół-ciężkiej: Wystrach (P.) wygrywa na pkt z Laubem (A.);

w wadze ciężkiej: Woocka (P.) wygrywa na pkt z Kerschitzem (A.).

Wawel — Team Czarni-Hasmonea 10:4.

W dniu wczorajszym w sali kinoteatru Colosseum, został rozegrany mecz bokserski pomiędzy drużynami

Wawel (Kraków), a drużyną komb. Czarni — Hasmonea. Mecz zakończył się niespodziewanym zwycięstwem

drużyny Wawelu w stosunku 10:4. Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się jak następuje:

w wadze muszej: Stworzeńowski (W.) wygrywa przez tech. k-o z Laugingerem (H.);

w wadze koguciej: Chrostek (W.) wygrywa przez tech. k-o z Remanowem (Czar.);

w wadze piórkowej: Pietrzykowski (W.) wygrywa k-o;

w wadze lekkiej: Wagner (Czar.) wygrywa na pkt. z Kubicą (W.);

w wadze średniej: Korsower (Has) — remisuje z Flisakiem (W.);

w wadze pół-średniej: Trager (Has) — remisuje z Studnickim (W.);

w wadze pół-ciężkiej: Makosz (W.) wygrywa przez techn. k-o z Grossem.

Ponadto odbyła się walka towarzyska w wadze ciężkiej pomiędzy Mosszczeńskim (Czar.) a Brolikiem (Czar.), zakończona zwycięstwem tego ostatniego na pkt.

W ringu sędziował p. Finkler, jako sędziowie pkt. pp. Rudek (Wawel) i kpt. Usarz (Lwów). Widzów około 800.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE SOKOŁA MACIERZY.

W dniu wczorajszym sekcja lekkoatletyczna Sokół-Macierzy zorganizowała w krytej hali przy ul. Cetnerowskiej ogólnoklubowe zawody lekkoatletyczne dla pań i panów. Wyniki osiągnięto następujące: bieg 40 m. dla pań: 1) Zwolińska (AZS) 5:8. 2) Robakówna (Lechia) 6. 3) Szmigielska (Sokół M.) 4) Stella (Lechia). bieg 40 m. dla panów: 1) Śliwak (Sok. M.) 4:7. 2) Wojnarowicz (Sok. M.) 1:9. 3) Nowosad (Sok. Jar.) 5. 4) Dubena (Pog.) bieg 1000 m. dla panów: 1) Sałaban (Czarai) 3:11,7. 2) Jaworski (Pogon) 3:16,8. 3) Brenner (RKS) 3:24. rzut kulą dla pań: 1) Szmigielska (Sok. M.) 8:19. 2) Robakówna (Lech.) 6.85. 3) „Stella” (Lech.) 6.56. rzut kulą panów: 1) Puchalski (Pog.) 11.80. 2) Kaniak (Sok. M.) 11.59. 3) Cena (AZS) 10.93. 4) Kiuk (Sok. M.) poza konkursem osiągnął 10.94; skok w wyż pań: 1) Szmigielska (Sok. M.) 1.19 po rozgrywce 1.27. 2) Zwolińska (AZS.) 1.19. 3) „Stella” (Lech.) 1.14; skok w wyż panów: 1) Nowosad (Sok. Jar.) 1.69. 2) Wojnarowicz (Sok. M.) 1.64. 3) Dubena (Pog.) 1.59. 4) Kaniak (Sok. M.) 1.59. Organizacja zawodów sprawna. Widzów sporo. W skład komisji sędziowskiej wchodził: pp. Chiger, prof. Fedorowski, Wistocki, Beigel i inni.

PILKA NOŻNA W KRAJU.

Kraków. 22. II. Cracovia—06 Katowice 7:1 (4:1). Braniki uzyskali: dla Cracovii Zbroja cztery, Mitusiński, Seichter i Lech.

Wisła—Korona 12:1 (2:0). Braniki dla Wisły uzyskali: Kisieliński 5, Czajlak 4, Stefanak 2, Adamek 1.

Warszawa. 22. II. Warszawianka—Skra 3:0 (1:0). Braniki dla Warszawianki uzyskali: Zwierz, Fert i Palsko.

Poznań. 22. II. Warta—Legia 1:1 (3:0). Braniki dla Polonii uzyskali: Malik, Pazurek, Ogrodziński po dwie. Suchocki jeden.

Legia—Legia II 6:3 (3:1).

Poznań. 22. II. Warta—Legia 1:1 (3:0).

WALNE ZGROMADZENIE POLSKIEGO ZWIĄZKU LAWN-TENNISOW.

Warszawa. 22. II. Dziś odbyło się w Warszawie przy licznych udziałem delegatów z całej Polski walne zgromadzenie Polsk. Zw. Lawn-Tennisowego. Po dłuższej dyskusji udzielono absolutorjum ustępującemu zarządowi. Prezesem wybrano min. Matuszewskiego. Przy układaniu terminu na rok 1931 organizację tegorocznych mistrzostw powierzono Lw. Kl. Ten. w czasie od 25—31 VIII.

Ze swiata.

+ Odstąpienie pomnika wielkiego przyjaciela Polski w Rio de Janeiro. W Rio de Janeiro, stolicy Brazylii, odstąpiono w tych dniach pomnik bohatera narodowego brazylijskiego i zarazem wielkiego przyjaciela Polski z okresu naszej niewoli Rui Barbosy. W uroczystości odstąpienia pomnika wziął udział poseł polski w Rio de Janeiro, który złożył u stóp pomnika wieniec w imieniu Rządu polskiego.

+ Śmierć 104-letniej osadniczki szwedzkiej w Ameryce. W miasteczku Aleksandria w stanie Minnesota umarła w ostatnich dniach najstarsza jego mieszkanka w wieku lat 104. Była to Szwedka, Kajsja Eng, żona jednego z pierwszych pionierów, którzy przybyli do Ameryki około 65 lat temu. Osiedli oni w puszczech Minnesoty, zbudowali mały domek i wykarczowali kawałek ziemi. Wybuchy wówczas często powstania czerwonoskórych, gdyż rząd amerykański wyznaczył im specjalne tereny, poza obręb których nie wolno im było się wydalać. Dzieci często napadali i niszczyli siedziby osadników — rodzina Engów była jednakże z nimi w jak najlepszej przyjaźni, żywiąc mlekiem i chlebem zgłodniałe kobiety i dzieci indyjskie, wzamian za co otrzymywała mięso upolowanych zwierząt.

Ostatnie badania wykazały, że koloniści szwedzcy byli zawsze w dobrych stosunkach z Indianami, kupowali od nich ziemię i nigdy nie zabierali nic gwałtem.

Istnieją jeszcze akty sprzedaży, pod pisywane przez wodzów indyjskich, z którymi Szwedzi żyli później na przyjacielskiej stopie i prowadzili handel zamienny, przynoszący obu stronom znaczne zyski.

+ Park i boiska sportowe na terenach wystawy sztokholmskiej. Wkrótce nastąpi zamknięcie rachunków Sztokholmskiej Wystawy Wzorowych Mieszkań. Dyrektorzy i organizatorzy wystawy spodziewają się, że wszystkie koszty, tego ogromnego przedsięwzięcia zostaną pokryte. Planetarium przejmie miasto. Większość pawilonów rozebrano lub przeniesiono. Obecnie toczy się dyskusja na temat użytkowania urzędowych ogromnym kosztem pięknych terenów wystawy, które do niedawna były bagnistymi nieużytkami. Najprawdopodobniej urządzony tu będzie piękny park, oraz place sportowe. Powstanie poza tym około 10 placów tenisowych i specjalny teren do jazdy konnej. Bulwar nad zatoką będzie służył jako miejsce spacerów dla mieszkańców Sztokholmu. Tutaj też zostanie urządzony port prywatnych łodzi motorowych. Wenecja Północy pozyska nową wspaniałą ozdobę.

Nowy Jork w nocy. Kiedy się pomyśli „Ameryka”, od razu zarysowuje się nam potwornie rozrosłe miasto. Aby mogły powstać w Ameryce drapacze nieba, trzeba było europejskiego zmysłu wynalazczego, trzeba było odkrycia t. zw. portland-cementu i stali Bessemera oraz geniuszu francuskiego architekta Le Duc'a, który na długo przed rokiem 1880 pisał, że „można zbudować gmach, którego armatura byłaby z żelaza, a kamieńna powłoka służyłaby do opasania i ochrony”. Zdjęcie: Widok na Nowy Jork od strony Brooklynu na dzielnicę handlową.

Nowoczesna kobieta w biurze.

W jednym z dzienników amerykańskich ogłasza „zdolna stenotypistka” swoje uwagi na temat, jaką powinna być nowoczesna kobieta w biurze. Ponieważ uwagi te nie pozbawione są wielu zdrowych poglądów na sprawę nie od rzeczy będzie podać je i u nas.

Większość młodych kobiet, — pisze autorka, które w czasach dzisiejszych zarabiają same na siebie w biurze unikają jak ognia samokształcenia. Co prawda, często brakuje im środków na nie.

Wiele pań uważa, że z chwilą, kiedy wstąpiły do biura, nie obowiązują ich już nadal żadna nauka. W krótkim czasie wyuczą się stenografii i pisania na maszynie i uważają, że edukacja ich jest już całkiem skończona.

Jeżeli chodzi o stenografię, to i w tym wypadku nie wszystkie starają się osiągnąć tę sztukę w stopniu doskonałym. Początkowo uważają ją za rzecz niezmiernie łatwą, potem dopiero spostrzegają, że właściwie trzeba by się do niej zabrać na serio, aby przyjmować dyktanda błyskawicznie i ulepszać stale metodę. W miarę postępów w biurze, stenotypistki ztracają zainteresowanie do stenografii, właśnie w chwili, kiedy powinny być przytłuczone się najwięcej do pracy. Obowiązki swoje spełniają mechanicznie. I oto, dopóki są młode, wesole i ładne, wszystko idzie jak najlepiej. Przebacza się im, gdy robią błędy, gdy pracują dorywczo, gdy wypełniają tylko

to w swojej pracy, co już jest nieodzowne. Potrafią jakimś za:tożliwym słowem pokryć wymówki szefa, który śmiecha się i macha na wszystko ręką.

Ale można zauważyć prawie u wszystkich kobiet, że w miarę lat ztracają one radość pracy. Wypełniają swoje obowiązki uczciwie, ale robią tylko to, co należy do ich podstawowych obowiązków w biurze.

Ale niech się zdarzy coś w biurze, co wymaga szybkiej decyzji, coś, co nie należy do codziennego repertuaru, coś zupełnie nowego, niespodziewane go, wtedy nasza stenotypistka traci głowę i staje przed zadaniem całkowicie bezsilna. W takich wypadkach stenotypistka raczej przeszkadza szefowi, zarzucając go pytaniami, niż mu pomaga. Na uwagi szefa w tym względzie obrażają się i mają pretensję, że się je wyrzywa z szarej codzienności.

A więc w rezultacie powyższego, dochodzimy do przekonania, że nie wystarczy szybko stenografować i pisać na maszynie, aby być nazwaną dobrą pracownicą.

Przedewszystkiem każda siła biurowa powinna być zainteresowaną żywo w przedsiębiorstwie. Każda praca biurowa, chociażby była przykry i drugorzędna, jeżeli potrzebna jest dla całości prac przedsiębiorstwa, powinna być wykonywana z energią i zamiłowaniem. Nie wolno niczego lekceważyć. Robi to bardzo przykre wra-

u mnie całe utrzymanie wraz z ubraniem, wogóle dołożę wszelkich starań, by ją zadowolili.

Małżonkowie spojrzeli na się niedowierzająco. Twarz majora miała wyraz ironiczny. Pomyślał, że żadna z córek nie zdecyduje się z tą przykrą, gderającą starszą panną żyć pod jednym dachem.

— Czy myślisz o tym na serio? — spytała majorowa głosem niepewnym, była bowiem tego samego zdania, co jej mąż.

— Mówiłam już z Ludwiką i ona skłania się do wyjazdu ze mną. Pragnę nauczyć się gospodarki domowej, by ci być pomocną, Elżbieto. Gdy ona wróci do was, zabiorę na jej miejsce Zuzię. Tym sposobem będziesz miała mniej kłopotów, Elżbieto. Zofii nie chcę nawet zaproponować tego, jako że stworzona jest na wielką damę i nie czułaby się dobrze w tak skromnych warunkach, jakie w moim domu panują. Więc co myślisz, Elżbieto, o wyjeździe Ludwiki?

Majorowa odpowiedziała nie bez pewnego wahania:

— Zapewne oszczędzićby można w ten sposób — a przytem córki mogłyby skorzystać wiele u ciebie, o tem jestem przekonana. Przysnąję otwar-

cie, że nie posiadam zdolności gospodarczych, ani wychowawczych. Zgadza się z tobą w zupełności, że o Zofii mowy tu być nie może. Zuzia wróciła niedawno z pensji, pragnęłabym, by została z nami. A jeśli Ludwika żyje czy sobie tego — jak się na to zapamiętasz, Wilhelmine? W każdym razie sądzę, że możemy spróbować.

Major nie był już tak uprzedzającym grzecznym dla Klary. Wydało mu się zbyt ciężkim silić się na uprzejmość wobec szwagrowej.

— Czyń, jak uważasz, Elżbieto — rzekł zimno — pozostawiam ci to do rozstrzygnięcia.

A w duchu pomyślał: Ludwika chyba niedługo wytrzyma pod rządami tej starej panny.

Poczem wstał a przystąpiwszy do cka natrzywał w dal.

— Wybaczcie mi — rzekł po chwili — muszę odejść, mam dziś jeszcze konferencję z pułkownikiem.

Majorowa spojrzała nań ze zdziwieniem.

— Sądziłam, że zostaniesz dziś w domu?

Major przedsięwziął rzeczywiście na cześć Klary spędzić ten wieczór z rodziną, ale wobec lekceważenia, jakie mu okazała, nie uważał za potrzebne zanudzać się w jej towarzystwie.

zenie na szefa, gdy pracownica robi kwaśną minę i uważa za daną sobie pracę za małoważną lub nudną. Kto małoważne prace spełnia gorliwie ten dorósł i do prac wielkich. Pracownica, która najdrobniejszymi pracami poświęca wiele uwagi i energii, niczego nie będzie robiła w biurze schematycznie. Bedzie ona wiedziała przy każdym liście, przy każdym zamówieniu, o co chodzi, i zrobi tak, jak tego wymagają interesy firmy. Naogół, każda pracownica musi wiedzieć o wszystkim, co się dzieje w firmie. Wszystko ją musi interesować. Wtedy tylko będzie mogła poprawiać ewentualne błędy szefa, popełnione w pośpiechu. Przez wskazówki rzeczowe, przez zręczne poddawanie faktów ułatwi szefowi pracę i stanie się w biurze nieodzowną. Jednym słowem, młoda paniienka, która chce postępować w hierarchii biurowej, musi od samego początku postawić sobie za cel, aby być potrzebną.

Bez tego niema dobrej pracownicy biurowej — kończy słusznie amerykańska swój ciekawy artykuł.

OGŁOSZENIA

Każdy numer dowolowy liczy się 25 groszy

POSADY POSZUKIWANE
5 groszy za wyraz.

Biuro Machniewskiej Kopernika
22, telefon 440, poleca nauczycielki-wychowawczynie, bony, pielęgniarki niemowląt, klucznice, gospodynie, kucharki, ogrodników, rządców, ekonomów, leśniczych, personal restauracyjn. 765

WYSZUKANIE SKLEPY LOKALNE
10 groszy za wyraz.

Pokój z utrzymaniem zaraz do wynajęcia Zacharjewicza 5, parter. 737

Udział franc., niemieckiego, fortepianu za kat. Zgłoszenia listowne do Administracji pod „Kąt”. 852

Mieszkanie słoneczne 1 p. do wynajęcia od 15 marca u właścicielki za czynszem miesięcznym ul. B. Chrobrego 4, boczna Potockiego za nr. 104, cztery pokoje z komfortem. 876

RÓŻNE DONIESIENIA
10 groszy za wyraz.

Pożyczkę poszukuje poważna firma. Zabezpieczenie najlepsze. Adres Administracji pod Pożyczka solidna. 818

35)

Trzy siostry.

romans H. Courths-Mahler.

Autoryzowany przekład

Ksawery Pałeckiej.

(Ciąg dalszy.)

Elżbieta pierwsza wróciła do równowagi. Przed nią leżały trzy tysiące marek. Brak pieniędzy, który w ostatnich dniach dawał się jej tak srodze odczuwać, był usunięty. Uspokoili ją to, gdyż nie myślała o przyszłości, ani o przykrościach, jakie ją jeszcze czekały. Ujawszy dłoń Klary, rzekła:

— W każdym razie dziękuję ci, Klaro, za hojny dar i troskliwość o nas. Bogu dzięki, mamy znów pieniądze! Byłam w rozpacz, posiadałam jeno osmdziesiąt groszy. Będę się starała, by nam te pieniądze na czas dłuższy wystarczyły. A najdotkliwsze długi będą co rychlej spłacone.

Klary spojrziała ze wzruszeniem na siostrę i rzekła:

— Aby wam nieco ulżyć w spłacie długów, pozwólcie mi zabrać jedną z waszych córek. W ten sposób zmniejszą się wasze wydatki. Będzie miała

— Miałem zamiar zostać z wami, ale niestety nie mogę. Wiesz przecież, Elżbieto, skoro przełożony rozkaże, musi mu być podwładny i poza godzinami służbowymi posłuszny. Wybacz więc, droga Klaro, że odchodzę.

— Nie przeszkadzaj sobie, Wilhelmine. A co do Ludwiki, czy nie masz nic przeciw temu, by wyjechała ze mną, jeśli Elżbieta na to zezwoli?

— Nie, wcale nie; załatwcie to, bezemnie — rzekł pospiesznie.

— A więc chodźmy, Elżbieto — rzekła Klara — pomówimy z Ludwiką.

Majorowa skinęła głową.

— Dobrze, pójdź naprzód Klaro, musisz zostać, aby jeszcze niektóre sprawy omówić z Wilhelmem.

Klary wyszła z pokoju z świadomością, że jej dobra wola nie uzyskała wdzięczności.

Major rzucił za nią gniewne spojrzenie.

— Co za niezdolne stworzenie! — szepnął.

Gdy Elżbieta sięgnęła po trzy tysiące marek, leżące na stole, przystąpił do niej spieszenie.

— No, a ja gdzie? — zawołał.

Spoglądając nań, zapytała:

(C. d. n.)